N°. 2092. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 10 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Maart.

Niet zonder bevreemding lezen wij in het laatste Nommer van de *Amsterdamsche Courant* de volgende opmerkelijke regelen:

»Even alsof de staatkundige gezigteinder niet duister genoeg ware, schept men er behagen in om allerlei soort van vreemde geruchten te verspreiden. Onder deze rangschikken wij dit, dat van de zijde van Engeland en Frankrijk pogingen zouden worden aangewend om ons te bewegen aan den oorlog deel te nemen. Wij meenen echter ieder te moeten waarschuwen aan dergelijke geruchten geen geloof te slaan. Alles wat wij zien en vernemen overtuigt ons, dat het een uitstrooisel is waarvoor geen de minste grond bestaat."

Daar is het een en ander te zeggen naar aanleiding van deze regelen: Waartoe die opzettelijke en in 't oog vallende bestrijding van geruchten, die, zoo zij eenigen grond hadden, van zeer bedenkelijken aard zouden zijn, doch die zóó weinig algemeen verspreid zijn, dat noch wij noch iemand bijna van al degenen, bij welken wij ons dienaangaande geïnformeerd hebben, er iets van vernomen hadden? Geruchten van zoo zorgelijken aard, doch zóó weinig algemeen verspreid — is het voorzigtig, daaraan, door ze te bestrijden, eene buitengewone ruchtbaarheid te geven? Zoo neen, kan men dan niet met eenig regt tot het vermoeden komen, dat die ruchtbaarheid voorbedachtelijk gezocht wordt? Wij laten deze vraag voor als nog onbeantwoord; doch: *qui s'excuse s'accuse*, is een bekend en niet onjuist woord, dat menigeen, bij het lezen der uit de *Amsterdamsche* aangehaalde regelen, voor den geest zal gekomen zijn.

Doch stellen wij, dat in waarheid het gerucht verspreid wordt, dat »van de zijde van Engeland en Frankrijk pogingen zouden worden aangewend om ons te bewegen aan den oorlog deel te nemen," en dat dit gerucht, wat wij voorshands niet betwijfelen willen, allen grond mist: welnu, dan is er een zeer ernstig gerucht in omloop, dat, mogelijk, onverwijld moet te keer gegaan worden. Maar, wil men doel treffen, *wie* moet het dan bestrijden? Door wie moeten wij dan gewaarschuwd worden »aan dergelijke geruchten geen geloof te slaan?" Door de *Amsterdamsche?* Wat weet zij er van? Is zij het regeringsorgaan, waardoor de ministers het volk toespreken en voorlichten? Zoo zij dat niet is! welke waarde hebben dan hare verzekeringen? welke geruststellende werking kunnen dan hare woorden hebben? welken invloed kunnen zij oefenen ter ontzenuwing van het loopende gerucht? En zoo zij niet het regeringsorgaan is, waaraan alle vertrouwen moet geschonken worden, mag men dan niet veronderstellen, dat zij hare verzekeringen niet aan de beste bronnen ontleend heeft en volhouden, dat het gerucht in gelijke mate geloof verdient ná als vóór hare verzekeringen? 't Is voldoende deze vragen te stellen. Zij behoeven geene oplossing, ter motivering van den eisch, dat de *Staats-Courant* zich betreffende het gerucht in quæstie verklare en, dienaangaande ons gerust stelle — altijd verondersteld, dat er in waarheid een gerucht in de wandeling is als dat, hetwelk tot dus verre alleen in de bureaux van de *Amsterdamsche* »verspreid" schijnt te zijn.

Prof. Moll heeft dezer dagen een belangrijk boek uitgegeven: *Johannes Brugman en het godsdienstig leven onzer vaderen in de vijftiende Eeuw* getiteld. Het is in dit boek met den Heer Moll gegaan, als met alle gemoedelijke onkatholieken, die de Middeleeuwen, of, om beter te spreken, de christelijke beschaving vóór de Reformatie, beoefenen. Zij raken ongevoelig verzoend met personen, toestanden, denkbeelden, een stelsel in één woord, wat men hun van der jeugd af den grootsten weerzin voor had ingeboezemd. Allengskens beginnen zij meer en meer het goede, groote en schoone der vroegere beschaving, gelijk die onder den invloed van het katholieke wereldstelsel zich gevormd had, te beseffen. Wat gedaan — als men tot dit besef komt, en men heet zich, hetzij rationalistisch wijsgeer, hetzij protestantsch leeraar of schrijver? Met minder of meerder bewusteloosheid voltrekt men dan een kunstgreep; de geest der verleiding draait ons een rad voor de oogen: de vroeger gevloekte tijd, de vroeger gelaakte of belagchen persoon wordt wel in eere hersteld, maar men rationalizeert of protestantizeert ze. De socialistische kunsttheoristen in Frankrijk begonnen langzamerhand de voortreffelijkheid in te zien der schilderwerken van de XIVe en XVe Eeuw; zij begonnen te voelen, dat deze werken de voortbrengsels der *Renaissance* naar de kroon gingen steken. Wat deden zij? — Ze begonnen doodeenvoudig de *Renaissance* met Cimabue in 1300! Onze Hasebroek vindt Thomas a Kempis voortreffelijk, onze Schotel vindt de nonnen van Rijnsburg niet bijzonder schuldig, onze Moll bewondert den vroeger gesmaden Jan Brugman. Wat gedaan? Thomas a Kempis en Jan Brugman dood eenvoudig protestantsch gemaakt; alsof dat geen mannen waren, die dagelijks in uw oog de »vervloecktste afgoderye" pleegden, Heeren predikanten! Schotel geeft de vroeger door zijn ambtgenoot Pars zoo zwartgemaakte nonnen gelijk, en teekent de handhavers der tucht met een zwarte kool. Zoo komt er al tegenspraak tusschen de Heeren, op het roomsche gebied zelf. *Nu* wordt de geheele XVe Eeuw al, met huid en haar, der »Gezegende Kerkhervorming" binnengelootst; vroeger dorst men naauwlijks de XVIIIe in den persoon van »Ganganelli" mijnen. Men zal nog verder gaan: reeds zien onze jonge Protestanten in Maerlant (1230-1300) een voorlooper van Luther, al was Maerlant ook de vurigste »Marianist" gelijk de geleerden dat noemen. De H. Bernardus zelfs is reeds meermalen als een klein Kalvijntje voorgesteld. Zoo veel mogelijk zullen de Heeren al de groote mannen van het Katholicisme tot de hunne gaan verklaren, zoolang als ze die vereering kunnen doorzetten, ... behoeven te gaan en, zoo ze predikant zijn, eene vrouw mogen nemen. De Heeren moeten echter voorzigtig wezen; want *cette diablesse de logique* zou wel eens kunnen komen, en zeggen: »dat hangt alles aan elkander, en als ge de schalen niet wilt, dan krijgt ge de dojers niet: aan zulk pannekoekenbakken zoudt ge wel aan willen."

Men leest in den *Konst- en Letterbode*:

»Er is dezer dagen eene inteekening geopend op een tweeden penning ter herinnering aan de gebeurtenissen van April 1853. Deze zoogenaamde »gedenk- en verbondspenning" zal 54 Ned. streep middellijn hebben. Aan de eene zijde zal het opschrift: »Geloof, Hoop en Liefde," en de jaartallen 1517, 1648 en 1853 worden gevonden. De keerzijde zal voorstellen de afbeelding van onze oud-Nederlandsche guldens, met het randschrift: »*Hac nitimur, hanc tuemur*." De prijs zal zijn *f* 2.50 in brons en *f* 12.50 in zilver. Inteekenlijsten zullen bij alle protestantsche boekhandelaren worden nedergelegd. De naam van den graveur wordt niet opgegeven."

Wij kunnen niet nalaten ons gevleid te betuigen door de hulde, ons tegenwoordig bij herhaling van verschillende kanten gebragt in de argelooze namakerij onzer openbare verrigtingen, inzonderheid op het gebied van litteratuur en kunst. De *Volks-Almanak voor Nederlandsche Protestanten*, zamengesteld door den rood-protestantschen heer Alb. van Toorenenbergen en den groen-protestantschen heer J. I. D. Nepveu, is

„Moins le ciel d'Italie et la beauté des formes"

eene kopie van den *Volks-Almanak voor Nederl. Katholieken*; dermate kopie, dat het bijna op eene foppaadje van den slimmen boekhandel en het domme »Volk" schijnt aangelegd te wezen.... Die oolijke Nepveu en Toorenenbergen! De tegenwoordige *medalje* schijnt met hetzelfde inzigt op touw gezet. Ze zijn toch al zeer behendig — onze tegenstanders. We hopen, dat de ongenoemde graveur, *the great unknown*, even behendig in *zijn* vak zal blijken, ofschoon er aan dien doolhofspop, met hoed en speer en boek en borstkuras, niet veel kunsteer te behalen zal wezen. We vinden vooral goed, dat men op deze Aprilmedalje de LIEFDE zal te lezen geven; dat was toch een hoofdelement in de April-beweging.

De heer Da Costa heeft in de Holl. Maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen verleden week eene voordragt gehouden. Het bestuur schijnt te vreezen daarmede aan »de vrienden" eene te groote koncessie gedaan te hebben. Aanstaande Maandag leest er dan ook de »swerte viant" zelf, in den persoon van Prof. Opzoomer.

Wij mogen, tot ons genoegen, berigten, dat de Kommissie der Tentoonstelling van Oudheden, in den herdruk van haren katalogus, eene loffelijke poging gedaan heeft, om aan de gemaakte aanmerkingen te gemoet te komen. Welligt zou men met regt sommige tijdperksbepalingen, die de Kommissie thans aan het oude schrijnwerk heeft toegevoegd, kunnen wraken; wanneer bijv. eene kast in hare versieringen blijkbaar het kostuum uitdrukt van de tijd van de *schuttersmaaltijd* — dan zal men toch wel niet het begin der XVIIe Eeuw als tijdperk der vervaardiging van de kast mogen aangeven: maar, in ieder geval »het pogen zelfs is groot", en de Kommissie heeft nu een bewijs van goeden wil gegeven, dat wij op hoogen prijs stellen.

Moog de Tentoonstelling het hare bijdragen, om de te zeer verwaarloosde archæologische wetenschap ten onzent in aanzien en behartiging te doen winnen!

Men leest in eene korrespondentie aan de *Emancipation* uit Londen, dd. 8 Maart 1854:

»Wat ik vreesde is gebeurd: ik ben aangeklaagd van staatsgeheimen verraden te hebben; mijn medepligtige is in hechtenis genomen, naar men zegt; maar ik ben met al mijne aanteekeningen in veiligheid. De *Constitutionnel* en andere Fransche en Duitsche dagbladen, die mijne brieven hebben medegedeeld, zijn de schuld er van. In plaats echter dat mij dit tot zwijgen zou nopen, moedigt het mij aan tot spreken. Vervolging leidt tot koppigheid, en om van koppigheid tot het martelaarschap over te gaan hiertoe is slechts een stap noodig.

»Ik zal u zeggen dat de verouderde uitvinding der kettingkogels wederom in het leven is geroepen en in de zeegevechten met vrucht zal worden aangewend. Eertijds laadde men het geschut met twee aan elkander geketende halve kogels; tegenwoordig doet men twee kogels in een dubbel kanon met één laadgat; de keten die hen zamenhecht blijft echter buiten. Zoodra het schot afgaat, ontwikkelt zich de ketting, draait, snijdt het want door en breekt de masten! Elk linieschip heeft eenige dier dubbele kanonnen

»Ik heb een piekgeweer gezien, dat twee voet langer dan een gewoon geweer is, maar ligter, verder dragend en juister treffend dan een gewoon geweer; zijn gekerfde loop heeft de middellijn van een *conté*-potlood, en de kolf is niet langer dan zulk een potlood; zijn bazis is doorboord met een kegelvormig gaatje van slechts 2 milimêtres en van 1 centimêtre diep, dat voldoende is om de uitzetting van het lood aan de sluiting in de riggels voort te brengen; het treft op 1500 Ned. ellen afstand en in een aanval met de bajonet zal het gansche voordeel zijn aan de zijde der 1000 man die er mede gewapend zijn.

»Er zal gebeuren wat gebeurd is bij de verlenging van de Oostenrijksche bajonnet, welke acht duim langer, de vernietiging van een geheel Fransch bataillon veroorzaakte. Die uitvinding is eene dergene, welke het Fransche gouvernement heeft afgewezen en die Generaal Millar in de archieven van Woolwich met een tal andere heeft wedergevonden, hem door dwaze uitvinders gezonden, uitgelokt door streelende beloften die men niet hield, door te antwoorden, dat hetzelfde bereids voorgesteld en later, doch zonder een gewenscht gevolg, was beproefd geworden.

»Overigens is die uitvinding zoo doelmatig bevonden, dat de gouvernementen ze gezamenlijk hebben aangenomen.

»Een enkele fabriek te Birmingham heeft, 't is ongelooflijk, 30 millioen ijzerdraad-pijlen gemaakt, waarvan de veer of het achtereinde plat is. Waartoe kan dat wapen in deze eeuw van grooten vooruitgang dienen?... Wil men wilde bevolkingen er mede wapenen? Heeft Turkije ook Baskiers? — Ik gaf mij aan allerlei gissingen over, toen ik hoorde dat men een soort van boog van gevulkaniseerd *caout-chouc* fabriceerde, waarvan ten koste der snelheid de verkregene kracht een ijzerdraad-pijl even ver als een geweerkogel doet vliegen. Dat werptuig, volkomen

geschikt voor verrassingen en hinderlagen, zal ten minste het voordeel hebben den soldaat niet te verschrikken vóór hij valt. 't Is ten gevolge der groote hoeveelheid dier soort van wapens welke gemaakt worden, dat de prijs van de *caout-chouc* zulk eene buitengewone stijging heeft ondergaan.

»Ziedaar dan een kinderspeeltuig, in de handen van den mensch, in een moorddadig wapen herschapen. Dat noemt men vooruitgang. Zie ook met welk een moed men ten oorlog vaart! Men zou een honderd mijlen langen ijzeren spoorweg hebben kunnen daarstellen, met de gelden die sedert vier of vijf maanden besteed zijn aan het gereed maken van vernielingswerktuigen.

»De oude volken hadden wagens met zeissen gewapend, die tegen den vijand werden gestuurd; maar die wagens droegen krijgslieden, welke gevangen werden genomen, als men er in slaagde de paarden te dooden.

»De kolonel Harris heeft dat ouderwetsche wapen gemoderniseerd door middel van nieuwe krachten (new powers) gelijk de Engelschen, het buskruid, den stoom, de elektriciteit, enz. noemen.

»Nu is er nog de kongrevische vuurpijl, die naar het schijnt bij de belegering van Koppenhagen, niet voor het laatst is aangewend geworden. Wij hadden slechts den vliegenden vuurpijl, voortaan zullen wij ook den zwemmenden vuurpijl hebben, van welken reeds gesproken is; vervolgens den rollenden vuurpijl bestemd, om de digtste gelederen uit elkander te werpen. Men heeft van het geweer van Vincennes gezegd dat het doodde, maar den moed niet ontnam; van deze uitvinding zal men zeggen dat, doodt het niet veel, het den moed grootelijks ontneemt. Verbeeld u een cylinder van plaatijzer, van 2,60 Ned. el, ja 3 en 4 Ned. el lang en 20 centimetres in middellijn, op een voertuig rustende, bestaande in twee groote ligte wielen aan het voor-, en één klein wiel aan het achtereind; die cylinder is gevuld met een op bijzondere wijze bereide chloorstof, rondom eén kegelvormigen kruk ter bewaring van de centrale opening die het middelbrandpunt daarstelt, naar mij een vuurwerker van het arsenaal gezegd heeft.

»Verbeeld u nu dat de vliegende draak met een vreeselijk gefluit en een dikke rookkolom uit het achterdeel latende opgaan, tegen een *carré*, met die instrumenten volstrekt niet bekend zijnde Russen aanstormt; zij zullen, schoon uit die gelederen vuur gevende op het monster, niettemin omvergeworpen worden. Kommandeert men de gelederen te openen om het te laten voorbijvliegen, dan zal het ze bereids bereikt hebben, alvorens het bevel begrepen zij.

»De proef die men er van genomen heeft op het vlakke veld en waarbij ik, op eene hoogte staande, tegenwoordig was, heeft bewezen dat de vrees, het werktuig tot de aanvallers te zien terugkeeren, geheel ongegrond was; want ondanks de wonderbare sprongen dat het maakte, ging het steeds voorwaarts, schoon niet in eene regte lijn, gelijk aanvankelijk.

»Des te beter! zei de uitvinder, want daardoor zal men bij den vijand niet weten waar het te land komt. Hierbij moet gezegd worden dat een der wielen brak toen het werktuig uit de omheining van een hopveld sprong, waar de draak spartelende een ontzettende schade aanrigtte, duizende staken verbrak, uit de aarde rukte en omwierp en toen het den geest gaf alles in den brand stak.

»Ik zou de schade niet hebben willen overnemen voor honderd pond sterling. — Des te beter! zeide de uitvinder tot de leden der kommissie, die zich beklaagden over het gevaar der proefneming. Stel dat dit hopveld een pulk kozakken zij, en de verwoesting die het monster in de vijandelijke gelederen zou kunnen veroorzaken, moet u doen beven.

»Men bragt het lijk van het monster naar het arsenaal terug, van welke gelegenheid ik gebruik maakte om het te bezigtigen. Het was ten halve verbrand door de kracht van het vuur en zal niet meer kunnen dienen.

»Des te beter! herhaalde de uitvinder, de vijand zal 't op ons niet weder kunnen afzenden. — Ik geloof dat, stelde men in Frankrijk zulk eene proefneming voor, nooit tot de aanwending door de kommissie zou worden overgegaan; maar de Engelschen deinzen voor niets terug, zoodra zij eenig voordeel in eene of andere uitvinding zien. Men had vroeger voorgesteld, den vuurdraak met kokend water te vullen, van twintig of dertig amotsfeeren; maar heeft men in een veldtogt fornuizen? 't Was onbegrijpelijk, men heeft wel gedaan het plan van den heer Bresson tot een nader onderzoek uit te stellen.

»De vuurdraak zal voortaan tot het veldgeschut behooren en met de kanonnen en bomketels oprukken, zoodra men op het terrein de bevestiging heeft verkregen van de heldendaden, waartoe hij bekwaam is.

»Men heeft mij nieuwe openbaringen beloofd van uitvindingen, die misschien meer zonderling, maar daarom niet minder moorddadig zullen zijn.''

Van geloofwaardige zijde is het volgende voorval medegedeeld, dat als een nieuw bewijs van de heillooze gevolgen der dronkenschap misschien wel verdient vermeld te worden.

Een zeker man aan den Helder, van beroep binnenloods, even als zijn vader en drie broeders, echtgenoot en zelf vader van vier jonge kinderen, was om zijne vlijt en bekwaamheid in zijn werk algemeen geacht in zijn stand. Hij behoorde tot de zoogenaamde matige drinkers, en terwijl hij dagelijks zijn borrel nam, ging hij zelden of nooit aan dronkenschap zich te buiten. Onlangs echter, na een twist met een zijner makkers, werd de matige borrel onmatig gebruikt. Door den drank verhit, begeeft zich nu de man naar de woning van zijn beleediger, en niemand ziende, koelt hij zijne blinde woede aan 't huisraad, breekt en vernielt al wat onder zijn bereik valt, en trapt eindelijk in woeste drift ook den brandenden kagchel ineen, met dat noodlottig gevolg, dat hij zijn been op meer dan eene plaats breekt, en bewusteloos nederzijgt. Zoodra hij daar gevonden wordt, gaat men geneeskundige hulp inroepen; maar het is reeds te laat, er is geen middel van behoud dan het afzetten van het gebroken been; en de ongelukkige draagt nu in een verminkt ligchaam de pijnlijke herinnering om van zijnen val. (*N. R. C.*)

»Door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Rotterdam, is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal het volgend adres ingediend, ter zake van het nieuwe ontwerp van wet op het Armbestuur:

»*Mijne Heeren!*

»Bij adres van den 9den Maart 1853, vroeg de algemeene kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Rotterdam, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de verwerping van het ontwerp van wet op het Armbestuur, den 15 Februarij te voren ingediend, en wel op grond, dat in genoemd ontwerp waren opgenomen de diakoniën, die een deel zijn *van*, en alzoo eenig en alleen behooren *onder* het bestuur der kerk.

»Dat ontwerp is niet in beraadslaging gebragt; inmiddels was door de algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk, als daartoe bevoegd, een algemeen reglement op de diakonie-administratie bij die kerk ingevoerd en in werking gebragt, en daaraan kracht van wet toegekend, in te gaan op den 1 Januarij 1853.

»Van de zijde der Kerk is alzoo het noodige gedaan om te zorgen voor het rigtige beheer der Diakonie; aan haar kan die zorg verder gerust worden overgelaten.

»Bij de veranderde zienswijze der Regering mogt de Algemeene Kerkeraad alzoo verwachten, dat, in een eventueel voor te dragen nieuw ontwerp van wet, tot regeling van het armbestuur, de Diakoniën niet zouden worden opgenomen.

»Die verwachting is teleurgesteld: den 3 Dec. 1853 is bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend een nieuw ontwerp van wet, tot regeling van het Armbestuur, waarin, even als in het vorige, de Diakoniën, ook de ongesubsidieerden, zijn opgenomen.

»De memorie van toelichting bij dat ontwerp ademt wel eenen anderen geest dan die bij het vorige; de Algemeene Kerkeraad wil dit met dankbaarheid erkennen, doch hij moet tevens als zijn gevoelen uitspreken, dat die geest meer in de memorie van toelichting dan in het ontwerp zelf uitkomt.

»De ondervinding heeft geleerd, dat *alleen de woorden der Wet* kracht hebben, en dat noch memorie van toelichting, noch zelfs het *hoofd* der wet (men zie die van 28 November 1818 en hare geschiedenis) bij de toepassing in aanmerking komen.

»Het nieuwe ontwerp, eenmaal wet, kan volgens het gevoelen van den Algemeenen Kerkeraad, in handen eener regering, van eene andere zienswijze uitgaande dan de tegenwoordige, een even gevaarlijk wapen worden tegen de onafhankelijkheid der Diakoniën, als dat, waartegen zich vroeger zoo vele stemmen hebben doen hooren.

»Het zal onnoodig zijn, Mijne Heeren! dat U in bijzonderheden te ontvouwen; — wij zouden U anders wijzen:

»Op artikel 7, waar de staat zich mengt in de huishouding der Diakoniën;

»Op artikel 10, waaruit een *regt* geboren wordt tot het eischen van opgaven, die bij de toepassing tot in vele bijzonderheden kunnen worden uitgebreid;

»Op de strafbepaling in artikelen 11 en 12, tegen welke wij, bij adres van den 9den Maart 1853, ons in het breede verklaarden;

»Op het *eerste* gedeelte van artikel 12, waarin opgaaf van *personen* gevraagd wordt, eene opgaaf zoo geheel in strijd met den aard der Christelijke armverzorging;

»En op zoo vele andere artikelen, die, kreeg het ontwerp kracht van wet, op de Diakoniën zouden kunnen worden toegepast.

»Wij herhalen het alzoo, Mijne Heeren! dat ook het tegenwoordige ontwerp van wet ons in de overtuiging heeft versterkt en bevestigd, dat in eene *wet op het Armbestuur*, de *Diakoniën* niet behooren te worden opgenomen, en wij vragen van U alzoo met vertrouwen, doch ook met den meesten en ernstigen aandrang, dat het tegenwoordige ontwerp in dien zin door U moge worden gewijzigd.

»Wij bidden U, Mijne Heeren! de wijsheid toe, die van boven is, en den zegen Gods op uwe gewigtige werkzaamheid.

»*De Algemeene Kerkeraad voorn., en in zijnen naam,*
Rotterdam, »H. G. J. van Doesburgh, *Praeses.*
6 Maart 1854. »T. Modderman Az., *Scriba.*''
(*Rott. Ct.*)

Gisteren is van regeringswege, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden opgaven:

1°. van den in- en uitvoer en het verbruik der voornaamste vreemde en koloniale voortbrengselen in Groot-Brittannie;

2°. van den uitvoer van Britsche en Iersche producten;

3°. van de schepen in den vreemden handel en voor de kustvaart gebruikt;

een en ander gedurende de maand en in de twaalf maanden geëindigd met 5 Januarij 1854, vergeleken met de overeenstemmende tijdperken van 1852 en 1853.

Z. M. heeft benoemd tot rektor-magnifikus bij de hoogeschool te Utrecht voor het akademiejaar 1854—1855, den hoogleeraar H. E. Vinke; tot ontvanger der dir. bel. en acc. te Meppel, de heer C. L. van Woelderen; en tot ontvanger der dir. bel. en acc. te Finsterwolde, de heer W. de Timmerman.

Te Leyden is den 6 dezer in 80jarigen ouderdom overleden de heer C. G. C. Reinwardt, emeritus-hoogleeraar aan de hoogeschool aldaar.

De Harlinger Groenlandsvaarder (thans de eenige Nederlandsche) *Dirkje Adama*, kommandeur O. Mehlen, is den 5 dezer uit het Vlie naar de visscherij vertrokken. In de laatste jaren werden te Harlingen twee schepen tot de vroeger voor Nederland zoo bloeijende walvisch- en robbenvangst in de Poolzee uitgerust; moge eene gezegende vangst voor een volgend jaar tot het uitrusten van meerdere schepen doen besluiten. (*N. R. C.*)

Men schrijft uit 's Bosch 7 Maart, aan de *Grondwet*: De landverhuizing uit deze provincie neemt meer en meer toe. Behalve dat 56 personen uit Nunen, Gerwen, Nederwetten en Lieshout zijn vertrokken, zijn er heden nog tien personen uit Gemert deze stad doorgetrokken, om zich naar Rotterdam te begeven, terwijl van daar weldra nog een tweede gezelschap zal vertrekken, benevens 160 man uit Ravenstein, die allen in Noord-Amerika zullen gaan wonen.

Uit Uden is den 2 Maart onder aanvoering van den heer H. van der Wijst vertrokken een 70tal landverhuizers, van daar en elders bijeengekomen, om zich over Rotterdam naar de Vereenigde Staten te begeven. Deze expeditie zal uit deze streken door eene tweede gevolgd worden tegen het einde dezer maand. Ook zegt men dat te Ravenstein een 160tal gereed staan om zich naar Amerika te begeven. (*Noord-Brabanter*).

's GRAVENHAGE, 9 Maart. Als kandidaten voor den hoogen raad der Nederlanden, zijn voorgesteld: 1°. Pape te 's Bosch, 2°. Karseboom te Amsterdam; 3°, de Jong v. Beek en Donk te Utrecht; 4°. Jespers; en 5°. Vervelt te 's Bosch.

— De Regtbank alhier heeft bij vonnis van gisteren de administratie der belastingen, met betrekking tot de bekende questie der *eau des carmes* in het ongelijk gesteld. De sustenue, door Mr. Metman tegen den rijks-advok. Mr. Delprat, verdedigd, en waarbij zich de ambtenaar van het Openbaar Ministerie had vereenigd, heeft zij geheel beaamd. Ook naar haar inzien moest de fiscus wanneer er eene onregtmatige aanhaling plaats heeft gehad, niet alleen vergoeden 1 pCt. 's maands van de waarde, ingevolge art. 244 der algemeene wet van den 26 Aug. 1822 (*Staatsblad* N°. 38.) maar ook de vermindering in kwantiteit en kwaliteit en in sterkte, welke het gesaisisseerde vocht blijken mogt te hebben ondergaan. De minister van finantien is dan ook veroordeeld, om de schade te vergoeden, uit dezen laatsten hoofde geleden met bepaling dat die schade zal worden opgenomen bij staat, en dat de kosten zullen komen ten laste van den minister.

LEIDEN, 7 Maart. Men verneemt, dat het beroep van Ds. J. C. Zaalberg tot Hervormd predikant te 's Gravenhage, volgens de bestaande kerkelijke reglementen, de kerkelijke goedkeuring niet kan verwerven. Art. 54 van het Reglement op de vakaturen, alsmede op de beroeping en het ontslag van predikanten, bepaalt, dat in gemeenten van meer dan vier predikanten de ouderdom van 25 jaren en eene *driejarige* dienst in den beroepene wordt vereischt. De klassikale besturen zijn verpligt bij de kerkelijke approbatie der beroepingen zich te informeren of des noods de vereischte bewijzen te vorderen, of bij de beroepingen niet strijdig met die bepaling is gehandeld. Men zegt, dat Ds. Zaalberg in Maart 1851 het leeraarsambt heeft aanvaard. Krachtens art. 91 van het

aangehaald reglement kan evenwel van die bepaling door Z. M. den Koning dispensatie worden verleend.

(Grondwet.)

VEENDAM, 7 Maart. Zaturdag middag viel te Wildervank het 6-jarig meisje van den schipper G. Post van de praam in het water. De vader dit bemerkende, sprong het kind na, maar niet kunnende zwemmen, was het hem onmogelijk, zijn kind te redden en verkeerde hij weldra zelf bij het zeer hooge water, in zinkenden staat. Daarop sprong een zijner kinderen, zijnde een jongeling van 13 jaar, in het water, en vervolgens ook de moeder, die weder gevolgd werd door een ander der kinderen zijnde een jongeling. Verschrikkelijk schouwspel! Vader, moeder, dochtertje en twee jongens dreven op het water; ieder oogenblik was kostbaar, want reeds begaven hen hunne krachten en niemand der honderden van toeschouwers waagde het hen te redden. Eindelijk kwam de scheepskapitein Jacob Bekkering, sprong te water en had het geluk het meisje te redden, terwijl de overigen door de toeschouwers met haken en touwen naar den wal werden gehaald, waarna zij in de nabijheid zijnde herberg werden gebragt, waar men het genoegen mogt smaken, al de drenkelingen in het leven terug te roepen.

SCHIEDAM, 8 Maart. In den afgeloopen nacht zijn te Vlaardingen 2 wakers, die de wacht hielden op twee schepen, welke kort bij elkander voor scheepstimmerwerven lagen, op een der schepen bijeengekomen, vermoedelijk om zich te verwarmen. Heden morgen heeft men bij het opendoen van de roef van dit schip de beide menschen bewusteloos gevonden; men heeft dadelijk hulp verleend, doch een was reeds overleden; voor het behoud van den andere bestaat nog eenige hoop. *(S. C.)*

TILBURG, 6 Maart. Uit de gemeente Oisterwijk verneemt men dat in den namiddag van gisteren, omstreeks 3 ure, aldaar brand is ontstaan in het huis, staande en gelegen nevens de R. K. Kerk, in eigendom behoorende aan P. Bernards, welke, ondanks de spoedig aangebragte hulp, de gevolgen heeft gehad, dat niet alleen de huizinge, maar ook de daaraan belendende van Habraken, welke te zamen vier woningen bevatten, in de asch is gelegd.

's HERTOGENBOSCH, 8 Maart. Gisteren is te den Dungen eene conferentie van de vereeniging van den H. Vincentius van Paulo geïnstalleerd, na dat in een plegtig misoffer door vijf Eerw. Heeren Geestelijken geadsisteerd, 's Hemels zegeningen daarover waren afgesmeekt. De Wel Eerw. Zeer. Gel. Heer Bijvoet, professor aan het Seminarie te St. Michiels-Gestel, hield bij de installatie eene treffende en zielroerende rede, welke op eene gepaste wijze beantwoord werd door den heer A. Verhagen, lid der Provinciale Staten en notaris te St. Michiels-Gestel. Men verwacht alle goeds van deze instelling voor de behoeftigen der Gemeente.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Maart. De keizer heeft gisteren avond de deputatie der kamer van afgevaardigden ontvangen die hem de goedgekeurde nieuwe leening kwam ter hand stellen. Hij heeft geantwoord, dat de goede houding der kamer hem ten bewijs strekt, dat hij zich in die gezindheid niet bedroog.

Volgens een gerucht zal de regering op nieuw 120,000 miliciens onder de wapens roepen.

Het antwoord op den brief des Keizers van Rusland is in het voorlaatste Nommer van den *Moniteur* verschenen, in den vorm van eene cirkulaire van den minister van Buitenlandsche Zaken, den heer Drouyn de Lhuys, aan de buitenlandsche agenten, gedagteekend van 5 Maart. Enkele zinsneden hebben wij reeds gisteren daaruit medegedeeld. Wij laten thans hieronder dit stuk in zijn geheel volgen;

»De openbaarmaking van het antwoord des Keizers van Rusland en van het manifest van dien Souverein, heeft de laatste hoop doen verdwijnen, welke men gevestigd had op de wijsheid van het Petersburgsche kabinet, en dezelfde hand, welke zich eer verworven had door met kracht een steun aan het in zijne grondvesten geschokte Europa aan te bieden, heeft ons insgelijks de deur geopend voor de hartstogten en de wisselingen van het lot. Het bewind des Keizers gevoelt diepe smart over het vruchtelooze zijner pogingen, en de slechte uitkomst van zijne gematigde voorstellen; maar op het punt staande van den grooten strijd aan te vangen, welken hij niet uitgelokt had en welken de vaderlandsliefde der Fransche natie hem zal helpen torschen, is het eene behoefte voor hem, nog eenmaal de verantwoordelijkheid van de gebeurtenissen van zich af te werpen, en die met al haar gewigt te laten rusten op die mogendheid, welke er rekenschap van zal moeten geven aan de geschiedenis en aan God. Groote verpligtingen maken, ik weet het, mijne taak moeijelijk, maar ik zal die vervullen met de zekerheid, dat ik geen woord zal zeggen, dat mij niet door mijn geweten wordt ingegeven.

»Door zich in uitdrukkingen, die van de grootste zucht tot verzoening en van de edelste opregtheid getuigen, tot den Keizer van Rusland te wenden, had Z. K. M. getracht, de zaak, welke de geheele wereld in spanning tusschen vrede en oorlog houdt van alle duisterheid te ontdoen en die te schikken op eene wijze, welke de waardigheid van niemand te kort deed. In plaats van zich op datzelfde terrein te bewegen en de aangebodene bevriende hand aan te nemen, heeft Z. M. de Keizer Nikolaas verkozen, om terug te komen op feiten, welke de openbare meening bepaaldelijk veroordeeld heeft en om zich het voorkomen te geven, alsof hij van den oorsprong der crisis af, die door zijne regering te weeg gebragt is, is blootgesteld geweest aan eene stelselmatige en te voren beraamde vijandschap, welke noodlottiger wijze de zaken moest voeren tot die hoogte, waarop zij zich thans bevinden. Dit is niet mijne stem, Mijnheer! die ik doe hooren, maar die van geheel Europa, welke antwoordt, dat nooit eene meer onvoorzigtige staatkunde te eeniger tijd meer kalme en meer geduldige tegenstanders heeft gevonden in het verzet tegen voornemens, welke hun inzigt veroordeelde en welke belangen van den eersten rang hun tot pligt maakten te bestrijden.

»Ik wil niet opklimmen tot een verleden, dat thans volledig toegelicht is; de feiten spreken luide genoeg; maar ik moet nogmaals herhalen, dat het geenszins geoorloofd is, de zaak die wij thans zien gebeuren te doen opklimmen tot de even regtvaardige als in hare gevolgen gematigde terugvordering van de voorregten der Latijnsche Christenen in het Heilige Land. Deze zaak was geregeld, reeds in de eerste oogenblikken van het verblijf des Prinsen Mentchikoff te Konstantinopel, en integendeel heeft de zaak, welke de genoemde gezant heeft geopperd, toen hij voldoening had verkregen ten aanzien van de andere, de wereld in rep en roer gebragt en achtervolgens al de kabinetten tot hetzelfde besef van voorzigtigheid en tot een en hetzelfde verlangen naar verzoening geleid.

»Is het noodig al de pogingen op te sommen, welke eene onoverwinnelijke hardnekkigheid alleen heeft doen mislukken? Er is niemand, die ze niet kent; er is ook niemand, die niet weet, dat stoffelijke demonstratien hebben plaats gehad gedurende de onderhandelingen; er is ook geene enkele poging, die niet voorafgegaan is van eene aanranding van de zijde van Rusland.

»Ik zal mij bepalen tot de herinnering, dat indien het Fransche eskader op het einde van Maart geankerd is in de golf van Salamis, dit het gevolg is geweest van eene ontzaggelijke bijeentrekking van troepen in Bessarabie sedert de maand Januarij; dat, indien de wederzijdsche eskaders van Frankrijk en Engeland zijn genaderd tot de Dardanellen, alwaar zij eerst tegen het einde van Junij zijn aangekomen, dit een gevolg is geweest van het legeren eener Russische armee aan de oevers van de Pruth, en dat het besluit om deze rivier over te trekken reeds den 31sten Mei was genomen en officieel aangekondigd; dat, indien onze vloten zich later te Konstantinopel hebben bevonden, dit geschiedde omdat het geschut aan den Donau bulderde, en eindelijk dat indien zij de Zwarte Zee zijn binnengestevend, dit gebeurd is, omdat in strijd met de belofte, om slechts verdedigender wijze te werk te gaan, Russische schepen Sebastopel hadden verlaten om de Turksche schepen, die in de haven voor Sinope ten anker lagen, te vernielen. Al de stappen die wij gemeenschappelijk met Engeland in het Oosten deden, hadden vrede ten doel, en wij wilden ons slechts in het midden plaatsen tusschen de beide oorlogvoerende partijen. Blijken dat daarentegen naderde Rusland meer openlijk tot den oorlog.

»Indien er twee mogendheden waren, wier verleden en wier jongste betrekkingen, bij een konflikt dat Frankrijk en Engeland dreigde in oorlog te brengen met het onmetelijke rijk, dat aan haar grenst, haar voor Rusland toegevend en op onze bewegingen aandachtig moest maken, dan voorzeker waren het Pruissen en Oostenrijk. Gij weet, mijnheer, dat hare beginselen bij den aanvang reeds met de onze overeenstemden, en dat Europa, als jury geconstitueerd, plegtig uitspraak heeft gedaan omtrent eischen en daden, wier karakter, door geene apologie, van hoe hoog zij ook kome, thans meer kan worden gewijzigd. Ook is de strijd niet tusschen Frankrijk en Engeland, ter hulpe van de Porte gesneld, en Rusland; maar hij is tusschen Rusland en alle staten, welke eenig gevoel van regt koesteren, en wier meening en belangen hun de zijde der goede zaak zullen doen kiezen.

»Ik stel dus met vertrouwen de eenstemmigheid der groote kabinetten tegenover die verwijzing tot de herinneringen van 1812, regtstreeks gedaan aan een Vorst, die loijaal eene laatste poging tot verzoening had beproefd. Het geheele gedrag van Keizer Napaleon bewijst voldoende, dat hij trotsch is op den roem, welken hem het hoofd zijns geslachts heeft nagelaten; hij heeft niets verzuimd om zijne komst tot den troon tot een waarborg van vrede en rust voor de wereld te doen zijn.

»Ik zal slechts een enkel woord zeggen, Mijnheer, over het manifest, waarmede Z. M. de Keizer Nikolaas aan zijne volkeren zijn genomen besluit mededeelt. Ons zoo bewogen tijdperk was ten minste verschoond gebleven van eene der rampen, welke vroeger de wereld het meest beroerden; ik bedoel de godsdienstige oorlogen. Men doet in de ooren der Russische natie als een nagalm van die noodlottige tijden weêrklinken; men neemt den schijn aan als stelde men het kruis tegen de halve maan, en men vraagt van de dweepzucht de ondersteuning, welke men beseft, van het gezond verstand niet te kunnen erlangen.

»Frankrijk en Engeland behoeven zich niet te verdedigen ten aanzien van de hun gedane aantijging; zij ondersteunen het islamisme niet tegen de Grieksche orthodoxie; zij gaan het Ottomannische grondgebied beschermen tegen de begeerlijkheid van Rusland; zij gaan derwaarts met de overtuiging, dat de tegenwoordigheid hunner legers in Turkije de reeds zeer verzwakte vooroordeelen geheel zal wegruimen, welke de verschillende klassen der onderdanen van de verhevene Porte nog verdeelt, en welke allen zouden kunnen herleven, indien de oproeping, van Petersburg uitgegaan, door het opwekken van volkshaat en het te weeg brengen eener revolutionnaire uitbarsting, de edele bedoelingen van den Sultan Abdul-Medjid verlamden.

»Wij voor ons, Mijnheer, wij gelooven opregtelijk, dat wij, door onzen bijstand aan Turkije te verleenen, veel nuttiger werken voor het Christelijk geloof dan de regering, die het maakt tot het werktuig van zijne tijdelijke eerzucht. Rusland vergeet maar al te zeer, bij de verwijtingen, welke het tot anderen rigt, dat het er van verwijderd is om in zijn rijk, jegens de gezindten, welke de heerschende godsdienst niet belijden, eene verdraagzaamheid te betoonen, gelijk aan die, waarop de Verhevene Porte met regt roem mag dragen, en dat met minder schijnbaren ijver voor de Grieksche godsdienst buiten zijne grenzen, en meer liefde voor de Katholieke godsdienst binnen het rijk, het beter de wet van Christus zou naleven, welke het met zooveel ophef inroept.

Ontvang, enz. (Get.) DROUYN DE LHUYS."

— Men leest in de *Patrie*: »Op het oogenblik dat het Russische gouvernement, omtrent zijne godsdienstige gevoelens, aan Europa een gunstig gevoelen wil doen koesteren. Zal men verwonderd zijn te vernemen, dat een onlangs uitgevaardigd bevelschrift van den Opperbevelhebber, gedagteekend van Bukcarest, de sluiting gelast van al de katholieke kerken en bedehuizen die in de Donau provincien aanwezig zijn.

Slechts de kapellen van den Orthodoxen Griekschen ritus mogen geopend blijven. Het bevelschrift waarbij die maatregel genomen wordt, verklaart dat zulks ten doel heeft om de orde en de algemeene veiligheid te bevorderen.

— De *Patrie* deelt een korrespondentie mede uit Petersburg, van 22 Februarij, volgens welke de heer Dolgoukoff is benoemd tot minister van Oorlog.

— Uit Turijn wordt gemeld dat de Regering voornemens is eene nieuwe leening te sluiten.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Maart. Op het observatorium alhier is gisteren een nieuwe planeet ontdekt. Ze behoort schijnbaar tot de sterren van de tiende grootte, is gezien tusschen Mars en Jupiter, nabij de *Spica* in het sterrebeeld der maagd.

— De vereenigde vloten liggen steeds in de baai van Beikos.

De pacha van het serail van Galata is afgezet, op verlangen van den Oostenrijkschen internuntius.

Het eiland Samos wil zich onafhankelijk verklaren. Er is een Fransch schip derwaarts vertrokken.

Een gedeelte der Russische vloot van Sebastopel bevindt zich te Suchum-Kalli.

— De opstand maakt ook in Thessalie vorderingen. De Grieksche sympathie voor de opstandelingen neemt toe. De generaal Thalangi Bangos is tot de opstandelingen overgegaan. Church is tot generaal benoemd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 8 Maart. De *Oest. Corresp.* verklaart heden, dat de oorlog onvermijdelijk is na de laatste zeer stellige, maar regtvaardige opeisching door Frankrijk en Engeland aan Rusland gedaan. Breekt de oorlog eenmaal uit, dan zal Oostenrijk eenig en alleen zijn eigen belangen verdedigen. Thans reeds neemt het maatregelen tegen de gevaren eener insurrectie, die uit den oorlog zouden kunnen voortspruiten.

De inschrijving is geopend voor eene leening van 50 millioen, waartoe tot 17 Maart de gelegenheid gelaten is. De inschrijvingsprijs is 90 pCt. De leening zal 4 pCt. rente dragen en is verdeeld in 4000 serien van 50 nummers, ieder groot 250 florijnen.

NASSAU, 4 Maart. De onderhandelingen tusschen onze regering en den H. Stoel, zullen naar men verneemt, door den Nederlandschen gezant te Rome, graaf van Liedekerke gevoerd worden. Middelerwijl is dezer dagen de wereldlijke direkteur onzer katholieke kerkelijke Zaken,

de heer ministerieelraad Hendel, naar Karlsruhe teruggekeerd; of dit zij ter overbrenging van een brief van afwijzing of ter wederaanknooping der betrekkingen — hiervan is op dit oogenblik niets bekend.

— Stuttgart, 3 Maart. Men zegt dat de geh.-legatieraad von Hummel door Z. H. den Paus op zeer vleijende en vriendelijke wijze ontvangen is; hij heeft de eer eener lange audientie van den H. Vader genoten en is tot den handkus toegelaten geworden.

STADSNIEUWS.

In de 222ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 16e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 17319 *f* 1500, N°. 6982 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Maart.

OVERLEDEN (4 Maart): M. G. J. Ockerse, wed. A. van Etten, 59 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	8 MAART 4 u. gebl.	9 MAART 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	53⅞	54 à	54¼	54 5/16
Dito Dito	3 ″	64¾	65½ ″		
Dito Dito	4 ″	80⅞	81¼ ″	82⅛	81¾
Amortisatie	3½ ″		″		
Handel-Maatschappij	4½ ″	107	″		
Haarlemmermeer	5 ″		″		
O. I. Leening 1844	4 ″	80¾	″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ ″		″		
Dito Hollandsche dito			″		
Obligatiën	4½ ″		″		
België, Certifikaten	2½ ″		″		
Dito	4½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″	44⅛	44⅜ ″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 ″	92½	93½ ″	94	
Dito A°. 1828—1829	5 ″	92½	″		
Inschr. op 't Grootboek	6 ″		″		
Dito Certifikaten	6 ″		″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″		″		
Negot. 1831 en 1833	5 ″		″		
Negot. 1840	4 ″	71	72 ″	72⅛	
Dito *Stieglitz*	4 ″	70⅝	71½ ″	71⅜	
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Nieuwe Engelsche	4½ ″		80 ″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 ″	17⅝	17 9/16 ″		
Nieuwe	3 ″		″		
Binnenlandsche	3 ″	32⅞	33⅛ ″	33¼	33⅛
Cert. Coup. Sp. Com.		3 13/16	3¾ ″	3 15/16	
Amortisable Schuld			3 15/16 ″		
Portugal, te Londen	3 ″	30¾	31 ″	31 1/16	31 1/16
Dito Uitgestelde			″		
Weener Bank	5 ″		″		
Dito	4 ″		″		
Metalliek 1816—1852	5 ″	59⅜	59¾ ″	60⅜	
Dito 1847	2½ ″	30 5/16	30¾ ″	30 15/16	
Dito 1851 en 1852	2½ ″	30 5/16	30¾ ″	30 15/16	
Dito 1849	5 ″	75	75¾ ″	76	
Dito Letter B	5 ″	75	75¾ ″	76	
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*			″		
Dito - 250 dito 1839			″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″		″		
Polen, Obligatiën	4 ″		″		
Aandeelen 1835			″		
Dito met Loting	500		″		
Sardinië, te Londen	5 ″		″		
Denemarken, dito	5		″		
Peru, dito	4½	60	60 ″		
Grieken, te Londen	5				
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 ″				
Dito te Londen	6 ″				
Dito Bank		3⅝	″		
Louisiana, te Londen	5 ″				
Brazilië, te Londen 1824	5 ″	92½	92½ ″		
Dito 1843	5 ″		″		
Grenada, dito à £ 100	2½ ″		16⅛ ″	16 5/16	
Dito Uitgestelde			6 5/16 ″		
Ecuador			″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″	23⅛	23 5/16 ″	23¼	
Dito Onbepaalde	3 ″	23⅛	23 5/16 ″	23¼	
Venezuela, te Londen	3¾ ″		24¾ ″		
Dito Uitgestelde	1 ″		″		

Voortgezette kooporders bragten weder eene zeer gunstige stemming te weeg, hebbende men meest alle genoteerde fondsen tot veel verhoogde prijzen goed kunnen plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 15/16	Livorno	2/m.	*f* 37¼
»	zigt	» 55 13/16	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 54⅝	Petersburg	»	» 1.75
»	zigt	» 56¼	Weenen	6/w.	» 26
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35⅝
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40¼	Londen	2/m.	» 11,50
Porto	»	» 40⅜	»	zigt	» 11,60
Genua	2/m.	» 45¼	Rotterdam	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 47, 1840, 1842 4½ pc. 83, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 17 5/16; Binnenl. 3 pc. 32; Romeinen 5 pc. 82; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62⅝.

PARIJS, 8 Maart. Fransche 3 pc. 66.15; 4½ pc. 93.75; Bank-Aktiën ——; 3 pc. Spanje 33⅛; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 84.

LONDEN, 9 Maart. Consols 90⅞ a 91⅛; 3 pc. Spanje buitenl. 36 a —; 1 pc. dito 17⅝ a 17⅞; Comité-Bewijzen 3¾ a —; Passive 3⅝ a —; Rusl. 5 pc. 88 a —; 4½ pc. dito 81 a —; Holl. 4 pc. 85¼ a —; 2½ pc. 55 a 56; Braz. 97 a —; Peru 4½ pc 63 a —; Gren. uitg. 6¼ a ; id. werk. 17½ a —; 3 pc. Mexiko 24 a 24½; 4 pc. Portugal 34 a 36; Ecuador 3⅞ a —; Wissel op Amst —.—; Parijs —.—; Hamburg 3 m. —.—.

WEENEN, 8 Maart. Met. 5 pc. 85¼; id. 4½ pc. —; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.48, Amst. ——; Parijs —; Goud 35, Zilver 30¾.

BERLIJN, 8 Maart. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 77; 5 pc. 88½; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. —.

HAMBURG, 8 Maart. Spanje 3 pc. 31; id 1 pc. 16¾. Rusland 5 pc. 85; Wissel op Londen 3/m. —; Amst. —.—.

FRANKFORT, 8 Maart. Met. 5 pc. 64, 3 pc. Spanje binnenl. 33¾; id. 1 pc. 17⅞; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen 89⅞.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 8 Maart. Heden zijn in veiling verkocht: 7/1 19/2 booten, 25 vtjs. zeer inferieure Krenten tot *f* 3/4 à *f* 51/2 naar kwaliteit en 106/2 kistj. Pruimedante tot *f* 18 1/2 à 18 3/4, terwijl 15 vn. jarig zwart Rozijn werden opgehouden tot *f* 4.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 8 Maart. Gerst. 129/2 à Coursche *f* 218 6/w. — Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 25,—; Amst Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 8 Maart. *Granen.* Gisteren zijn nog kleine partijtjes Tarwe en Rogge tot staande prijzen omgezet, en heden bleef de markt kalm zonder zaken.

In *Koffij* en *Suiker* zijn geene omzettingen bekend geworden.

LONDEN, 7 Maart. *Suiker. Ruwe* Vreemde soorten met aanhoudende vraag tot volle prijzen. — *Geraffineerd.* In Crushed blijft gewild voor uitvoer.

Koffij. Native Ceylon met meer aftrek, waardoor de prijs zich iets heeft verbeterd op 47 s. 6 d a 48 s. voor goed ordinair.

Thee. Gemeene Congo blijft flaauw, daarentegen zijn de betere soorten iets meer gezocht, tot volle prijzen.

Rijst. In veiling zijn verkocht 2836 balen Pinky Madras tot 13 s. 6 d. a 14 s., zijnde iets lager.

Talk vast. Petersburger 64 s. in loco.

Veemarkt. De aanvoeren waren zeer belangrijk, zoo ook de omzet zeer levendig tot volle prijzen. — *Schapen* met minder en *Kalveren* met goeden aftrek. — *Varkens* onveranderd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Maart. B. H. Gust, Antonia Francina, Teneriffe, l. v. Duinkerken - S Thompson, Emerald, Yarmouth. — Terug uit zee: K. J. Bos, Eendragt, n. Nantes, heeft in het gat gestooten en daardoor lekkage bekomen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Maart in lading naar:

Keulen	H. Hoogeweg, de Hoop.
Frankf. & Coblentz	J. Kievitz, Frankf. N°. 17.
Duisburg	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	M. Schreek, Java.
Mainz	C. Bender, Mainz N°. 8.
Manheim	N. Schneekenberger, de Rhijn.

AMSTERDAM, 9 Maart vertrokken:

Dusseld. & Neus	A. Busch, Ibrahim Pacha.

Advertentiën.

(3805) Met 1°. Mei eerstkomende wordt te *Rotterdam* gevraagd eene bekwame **KEUKENMEID**, van goede getuigenissen voorzien en van de R. C. Godsdienst; huur *f* 80. Adres met *franco* brieven onder letter M. bij P. T. Braam, Boekhandelaar in de Leeuwenstraat, te *Rotterdam*.

Bij toeval TE HUUR tegen Mei e. k., voor een R. C. Huisgezin.

Een net **HUIS**, voorzien van 4 **Beneden-vertrekken**, ruime **Zolder** en **Tuin**, gelegen op het schoonst der volkrijke en aan de Z. W. Vaart gelegen gemeente *Vegchel*, Provincie *Noord-Brabant*.

voor *f* 75.

Franco te bevragen bij J. H. Rijken aldaar.

(3803)

Fabriek van Muzijk-Instrumenten

VAN

MERKLIN en SCHUTZE.

Voorstad van Namen te BRUSSEL.

De magazijnen zijn steeds ruim voorzien van **ORCHESTRIUMS**, van 1 à 2 **Handklavieren**, met of zonder van elkander staande **Pedalen**, en van **HARMONIUMS-MELODIUM** voor Huis- en Kerkgebruik welke zoowel in de eenvoudigste tot de kostbaarste soorten voorhanden zijn. Op *franco* aanvrage zal door de fabriekanten omtrent het bedoelde instrument, de naauwkeurigste bijzonderheden worden medegedeeld.

(3801)

C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft dezer dagen uitgegeven:

DE LA LITTÉRATURE NEÉRLANDAISE à ses différentes époques, par *M. Jos. Alb. Alberdingk Thijm.*

Een 8vo deel van 265 blz.

Dit werk zal eerlang, ook in *Hollandsche vertaling*, door den Uitgever ter perse worden gelegd. De 200 exemplaren, die er *in het Fransch* van gedrukt zijn, werden dan ook inzonderheid bestemd om in het buitenland onze vaderlandsche letterkunde te doen kennen. Echter zijn eenige weinige exemplaren bij den Uitgever verkrijgbaar gebleven tot den prijs van . . *f* 2.25.

Wordt niet in Commissie verzonden.

C. L. VAN LANGENHUYSEN berigt aan zijne geëerde Begunstigers en aan den Boekhandel, dat door hem van den Uitgever P. N. VAN KAMPEN is aangekocht het fonds van het Werk, getiteld:

OUD-NEDERLANDSCHE VERHALEN,

UIT DEN KRING DER GEDICHTEN AAN KAREL DEN GROOTEN GEWIJD,

bekend onder den naam van

KAROLINGISCHE VERHALEN.

In nieuwer form overgebracht door Jos. Alb. Alberdingk Thijm. Een boekdeel in gr. 8°. van XIV en 368 bladz. fraai gedrukt met 4 platen van Eduard Dujardin, en met goud gedrukten voortitel.

De prijs van de nog voorhanden exemplaren dezes werks, dat in 1851 is uitgegeven, was *f* 3.90 en is thans gebragt op *f* 1.25.

De tegenwoordige Uitgever twijfelt niet, dat de buitengewoon lage prijs, waartoe hij dit kostbaar werk nu verkrijgbaar kan stellen, alle hoogschatters der Nederlandsche letterkunde en lectuur die nog niet in het bezit er van zijn, zal aansporen er hunne bibliotheek mede te verrijken. De Verhalen zijn *Carel en Elegast.* — *De Vier Heemskinderen.* — *Willem van Oranje.* — *Floris en Blancefloer*, voorafgegaan van geschied- en letterkundige Inleidingen. — Dit boek is ook zeer geschikt voor LEESGEZELSCHAPPEN.

(3804)

BIBLORHAPTES.

Eene **MECHANIEK** van uitmuntende werking, door middel van hetwelk men eene verzameling

BRIEVEN, REKENINGEN, ETC.

op eene gemakkelijke manier in een sierlijken band te zamen brengt, worden steeds met veel succes gedebiteerd aan het Magazijn

Wed. W. VAN DER HULST,

Hofleverancier.

E 36. KALVERSTRAAT.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.